

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach . . .	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnieniem . . .	2,80 "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 "
Na pocztę już z odnośnieniem . . .	8,67 "
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — — części kwoty abonamentowej. — —	

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsce 15 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 lam. lub jego miejsce 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Wtorek: Jana Złotostęgo
Środa: Obj. św. Agnieszki

CHOJNICE, środa dnia 28. stycznia 1931 r.

Ślonek wschód 7 24 zachód 16.
Księżyc wschód 10 37 zach.

Akcja sabotażystów ukraińskich

Lwów — W ciągu sobotniej rozprawy przeciwko sabotażystom — podpalaczom przesłuchano dalszych świadków — Między innymi zeznał radca wojewódzki we Lwowie p. Iwachow, powołany na rozprawę jako ekspert — P. radca Iwachow opierając się na cytatach tajnych pism ukraińskiej organizacji bojowej skreślił cele i zadania ukraińskiej organizacji bojowej, mającej swą komendę w Berlinie — Tajna ta organizacja dąży do oderwania od państwa Małopolski Wschodniej; Wilna i Polesia — Działalność ukraińskiej organizacji wojskowej obok propagandy wyraża się w aktach teroru w formie rabunku, podpalania i mordów — Radca Iwachow przedstawił następnie wszystkie zbrodnie i sabotaże, popełnione przez U O W Ekspert stwierdził że wbrew oświadczeniom

pewnych wybitnych dzienników ukraińskich między U O W i organizacjami nacjonalistycznymi istnieje ścisły związek — Dalej zwrócił on uwagę na to, że akcja sabotażowa wzmogła się w momencie gdy Niemcy rozpoczęli szturm w sprawie korytarza gdańskiego i Górnego Śląska — Obecnie oczy U O W zwrócone są też na Amerykę dokąd pojechał znany z procesu o zamach bombowy na Targach Wschodnich niejaki Senyk

Po przemówieniu prokuratora i obrońców sądzie przysięgli o godzinie 11 w nocy potwierdzili dwa pytania co do winy oskarżonych resztę zaś pytań zakwestjonowali — Wobec tego główny oskarżony Sawczuk skazany został na 6 lat więzienia inni oskarżeni zostali uwolnieni

Nowy rząd francuski

Gabinet Laval'a został krótko po północy utworzony Między ministrami znajdują się poza senatorem Lavalem, który przyjął także tekę ministra spraw wewnętrznych Briand, jako minister spraw zagranicznych i Tardieu jako minister rolnictwa

Laval liczył 47 lat Jest on premierem po raz pierwszy Jako syn biednego rzeźnika umożliwił sobie studja przez udzielanie lekcyj Od r 1914 jest Laval senatorem

Katolicyzm w Chinach

Z okazji niedawnego obchodu 30-jej rocznicy konsekracji biskupiej Msgr Prospera Paris T J wikariusza apostolskiego Nankinu rezydującego obecnie w Szanghaju, podjęto obliczenia, jakie postępy uczynił katolicyzm w tej prowincji w ciągu ostatnich 30 lat — Otrzymane cyfry są bardzo pocieszające gdyż w roku 1900 było w tej prowincji 124307 katolików wśród których działało 162 kapłanów w czem 47 Chińczyków — Obecnie na tem samem terytorjum jest już 318167 wiernych, obsługiwanych przez 269 kapłanów, w tem 101 Chińczyków — Nadmienić należy że dawny z roku 1900 wikariat w Nankinie został dziś podzielony na pięć oddzielnych wikariatów, Nankinu, Wuhu, Anking Pengpu i Haim

Jak Włochy walcą z kryzysem?

Włoski dziennik urzędowy La Gazetta Officia le ogłasza dekret przewidujący znaczną redukcję budżetu prawie wszystkich ministerstw. Min Finansów zmniejszy swe wydatki na sumę 446 milj lirów; Min Sprawiedliwości na sumę 3 milj, Min Kolonij o 17,5 milj, Min Wychowania Narodowego o 8 milj, Min Spraw Wewnętrznych o 9 milj, Min Robót Publicznych o 26 milj, Min Komunikacji o 1 milj, Min Wojny o 21 milj, Min Marynarki o 12,5 milj, Min Rolnictwa o 10,5 milj, Min Rolnictwa i Lasów o 2 milj i Min Korporacji o 500000 lirów

Oprócz tego zostały zmniejszone sumy przeznaczone na roboty drogowe o 25 milj na zapomogi o-

bligacyjne dla poszkodowanych trzęsieniem ziemi o 30 milj oraz na zapomogi państwowe dla gmin kolonialnych o 30 milionów

Natomiast podniesiono o 20 milj sumę przeznaczoną na zapomogi dla poszkodowanych przez wylewy rzek oraz zawalenia się gór itp w budżecie Min Robót Publicznych

Zmniejszenia budżetowe dają skarbowi oszczędność budżetową w kwocie ogólnej 643500000 lirów Przewidywane jest zmniejszenie się wpływu ze sprzedaży monopolowej tytoniu i wyrobów o 200 milionów lirów

Były jeńiec wojenny po 15 latach w objęciach matki

Przed 3 miesiącami wrócił na Śląsk trzech jenców z niewoli rosyjskiej, m in jeden, nazwiskiem rzekomo Michalski Jan z Bogucic, który z powodu zaniku pamięci nie mógł trafić do swej rodziny

Rodzina Michalskich w Bogucicach do której zwrócił się ów jeńiec, nie chciała z początku uznać go za swego syna Gdy jednak ktoś pouczył ich, że mogą dostać za jeńca odszkodowanie, zaczęli dowodzić iż jeńiec faktycznie jest ich synem

Powoli rzekomy Michalski zaczął nieco logicznie rozumować i oświadczył iż właściwie nazywa się Roman Chudzikowski, wskutek czego tembardziej zaczęto go uważać za cierpiącego na umyśle W ub tygodniu do restauracji p Muca w Bogucicach przybył ów jeńiec, z którym wdał się w bliższą rozmowę st asesor kol p Jochymczyk w obecności st poster Głowińskiego Michalski potwierdził, iż nazywa się Roman Chudzikowski, pochodzi z Nowego Bierunia a następnie rodzice jego przenieśli się do Bojszów pow Pszczyna Zeznał też iż jest synem Jana i Florentyny z domu Szczułek małżonków Chudzikowskich

Chcąc lepiej upewnić się, p Jochymczyk rozpytywał go o nazwiska sąsiadów z czasów przedwojennych i okazało się, że jeńiec dokładnie pamięta wszelkie szczegóły Wobec tego dostatecznie przekonano się, iż rzekomy Michalski Jan nie jest wcale Michalskim z Bogucic, za jakiego chciała go mieć tamtejsza rodzina Michalskich, a faktycznie jest Chudzikowskim z Bojszów Zainterygowany tem p Jochymczyk poradził zbadać, czy mieszka jeszcze w Bojszowach rodzina Chudzikowskich

Otrzymałszy potwierdzenie, wezwał, by matka Chudzikowska o ile jeszcze żyje, przybyła do Bogucic, by mogła rozpoznać syna Dnia 20 bm matka stawiała się w komisariacie policji w Zawodziu, skąd razem ze st przod Sitkiem i st poster Głowińskim udano się do restauracji p Muca, dokąd również przyprowadzono o niczem nie wiedzącego jeńca Ledwo stanął Chudzikowski w

drzwiach wchodowych i spojrzał na kobietę, zaraz krzyknął:

— To jest Florentyna Chudzikowska, moja matka!

Pouczona uprzednio matka zaczęła udawać, że go nie zna wcale, a obecni próbowali przekonać jeńca iż to jest obca kobieta, jednak bez skutku gdyż jeńiec nie ustępował

Trudno opisać, jak czule, lejąc łzy radości witała matka swego syna którego już dawno miała za zmarłego, a którego także odrazu poznała, pomimo 15-letniej niewoli i wielkich zmian Okazało się też, iż nie nazywa się on Roman, lecz August a na pytanie dlaczego zmienił imię, odparł, że wstydził się tego imienia z powodu znanej piosenki: „O mein lieber Augustin“

Charakterystyczne jest iż w ub roku Michalscy chcieli ożenić Michalskiego ze swą córką, lecz ten wzbraiał się, mówiąc, iż z rodzoną siostrą nie może się żenić Gdy czasem wypisywał na gazetę, iż nazywa się Roman Chudzikowski, wydzie rano mu gazetę z rąk nazywając go głupim

Wkońcu, podziękowawszy usłużnym urzędnikom policji za ułatwienie w odnalezieniu syna, uradowana matka zabrała swego syna do własnej chaty, by po niezliczonych perypetjach mógł on wreszcie odpocząć na łonie rodziny po długoletniej poniewierce w niewoli, tułaczce w Rosji i 3-miesięcznym błądzeniu po Śląsku w poszukiwaniu domu ojcowskiego

Katastrofa kolejowa

Hiszpański parowiec tranzytowy „Leco“ zaczął tonąć podczas burzy Kilka parowców rybackich pospieszyło mu na pomoc i przy holowały go do brzegu Podczas wylądowywania nastąpiła eksplozja, która zniszczyła tak parowiec jak i ratującego go parowca rybackiego 13 marynarzy zostało zabitych

U O W przyznaje że wypowiedziało wojnę Polsce

Wobec hałasu jaki w kraju i zagranicą robią Ukraińcy na tle akcji pacyfikacyjnej Małopolski Wschodniej nie bez znaczenia jest fakt, iż we wszy stkich niemal pismach zagranicznych, zwłaszcza amerykańskich ukazała się w listopadzie datowana w październiku ubiegłego roku enuncjacja komendy U O W, która zajmuje stanowisko wobec akcji sabotażowej i pacyfikacyjnej — W Deutsche La Plata Zeitung czytamy dosłowny tekst tej enuncjacji, w której komenda U O W wyraźnie stwierdza swą odpowiedzialność za akcję sabotażową, oświadcza że wydała wojnę państwu polskiemu i że uważa Małopolskę Wschodnią za znajdującą się w stanie wojennym z państwem polskiem

Nie idzie tutaj o małą wielkość U O W które wydaje wojnę Polsce ale o przyzwyczajenie tej enuncjacji ze względu na obecnie podnoszone skargi — Jako więc wolno jakiejś organizacji urządzić rabunki, napady, podpalenia, pod hasłem wojny z państwem ale nie wolno państwu przy pomocy policji przywrócić spokoju! Manifest U O W jest bardzo cennym przyznaniem które powinno się znaleźć na tych samych stołach i biurkach na których złożono memorjały ukraińskie o gwałtach polskich w Małopolsce Wschodniej

Straszne skutki eksplozji w gabinecie fizycznym szkoły powszechnej w Kochłowicach

W piątek przed południem gabinet fizyczny I szkoły powszechnej w Kochłowicach, pow katowicki, stał się widownią strasznej katastrofy, która pociągnęła za sobą 8 ofiar w dzieciach szkolnych

Nauczytel, wykładający naukę chemji, p Wilczyński przeprowadzał przy dzieciach w klasie doświadczenia z wodorem Nagie nastąpiła eksplozja 2 butelek z wodorem, przyczem jeden z uczniów Kołodziej, został ciężko raniony w prawe oko a siedmiu dalszych uczniów odniosło lżejsze okaleczenia Kołodzieja któremu grozi utrata oka, odwieziono natychmiast do lecznicy Brańskiej w Katowicach Nauczyciel p Wilczyński wyszedł z wypadku bez szwanku, a to z tego powodu że cała siła eksplozji skierowana była przeciw dzieciom którym nauczyciel pozwolił stać blisko butelek

Władze wszczęły w tej sprawie natychmiastowe śledztwo, które winno wykazać po czyjej stronie leży wina i czy były zastosowane wszelkie środki bezpieczeństwa które się zwykle stosuje przy takich doświadczeniach w gabinetach fizycznych

Straszne skutki katastrofy autobusowej

Bydgoszcz, 26 1 30 — Wczoraj o godzinie 7,30 rano ul. Frankiego w Bydgoszczy biegnąca lewym brzegiem Brdy była widowiskiem mrożącym krew w żyłach katastrofy autobusowej która pociągnęła za sobą 6 ofiar w ludziach — Na wąskim skrawku tejże ulicy naprzeciw poczty znajduje się miejsce postoju autobusów, utrzymujących stałą komunikację między Bydgoszczą a szeregiem okolicznych miast i miasteczek — Autobusy te zjeżdżają ulicą Jagiellońską, następnie skręcają Pocztową i zatrzymują się na ulicy Frankiego przy gmachu pocztowym

Taką drogę obrał autobus p. Niewidzewskiego z Fordonu, wiozący 18 pasażerów — Mimo silnej g. ledzi szofer Gawczyński nie zmniejszył chyżości co też było bezpośrednią przyczyną katastrofy

W chwili, gdy autobus skręcał z ulicy Pocztowej na Frankiego, koła pozbawione oporu jezdni po częły po śliskim lodzie staczać się w tył do Brdy Szofer dokonywał wszelkich starań ażeby zawałać kierownicą jednakże bezskutecznie — Widząc swą bezsilność szofer w ostatniej chwili wyskoczył z siedzenia jak również właściciel autobusu, pełniący funkcję konduktora

W okamgnieniu autobus potoczył się do rzeki zapuszczając się po dachach wewnątrz autobusu poczęły się dziać dantejskie sceny — Ktoś z pasażerów otworzył drzwi i zdołał przez nie wypłynąć na powierzchnię

Cele Stahlhelmu

Organizacja Stahlhelmu Śląska południowo-urzędziła wczoraj w Nowej Soli nad Odrą zgromadzenie na którym przemawiał przywódca organizacji Stahlhelmu Duesterberg — Mówca zaznaczył przedewszystkiem, że Stahlhelm uważa za główne swe zadanie obronę niemieckiej prowincji wschodniej — Z tego też powodu odbędą się narady organizacji stahlhelmowej we Wrocławiu ażeby zaznaczyć że Niemcy czuwają i bronić będą wszelkimi siłami wschodnich granic — Mówca powołał się na stanowisko ministra Curtiusa w czasie debat genewskich — Stahlhelm nie ma za miarę urządzania puczu uważa jednak obronę granic wschodnich za główny cel swej polityki

W szklanej łodzi

— Księżę Walji, wraz z księciem Jerzym udał się przed tygodniem w podróż do Ameryki Południowej zatrzymując się na wyspie Bermudzie

W porcie Hamilton, obaj synowie króla Jerzego przesiadają się na wielką łódź podwodną, którą dla celów naukowych zbudowano na zamówienie księcia Walji Łódź różni się od innych łodzi specjalną konstrukcją zewnętrzną i wewnętrzną Dno łodzi zbudowane jest częściowo ze szkła kryształowego

Łódź wypłynęła z portu Hamilton w kierunku raf koralowych w pobliżu wyspy Somerset Uczestnicy tej niezwyklej wyprawy będą mogli obserwować wspaniałości i osobliwości świata podwodnego, jego bajeczną florę i faunę, tęczowe kolory roślinności fantastycznych rozmiarów i kształtów koralu, kraby ukryte w gąbkach, setki odmian ryb o nieprawdopodobnych kształtach i barwach rybę o skrzydłach anielskich, rybę o kształcie papugi, koloru złoto zielonego; rybę-pancernika, taką która na własną wędke łowi inne mniejsze i karci się nimi, rybę, która barykaduje swoje gniazdo przed udaniem się na spoczynek rybę elektryczną i wiele innych wspaniałych okazów podwodnych

Cudowne dzieci

Wiadomo, że dla rodziców wszystkie ich dzieci są zawsze cudowne — Jest jednak pewna ilość dzieci, które faktycznie zasługują na ten przymiotnik W Paryżu istnieje specjalne Koło, które takie dzieci wyszukuje i kształci — Koło to rozporządza lo kalem — music-hallem dziecięcym pod nazwą La Boite a Joujoux (Pudełko z zabawkami) — i co pewien czas urządza pokazy i popisy swych cudownych wychowanków — Niedawno odbył się tam popis pięcioletniej pianistki która tak pięknie grała Chopina, że zainteresowali się nią poważnie wybitni muzycy Paryża

Onegdaj zaś La Boite a Joujoux urządziła zbiórki wiecej cudownych dzieci Sala była wprost natłoczona, jako że każde dziecko posiada przynajmniej jedną parę rodziców i dziesięć par krewnych — Jako pierwszy numer popisu zdolności dziecięcych wykonano piękny balet — Wykonawcami i wykonawczyniami były dzieci od 4 do 9 lat Następnie solowy popis cztery i pół letniej tancerki, który zachwycił całą salę — Potem popisy akrobatyczne chłopców, z których najstarszy miał 5 lat a które nie ustępowały akrobacjom zawodowców z cyrków — Następnie przemiała pantomina — pokaz miod dla „Mniej niż piętnastolatek“ przez dzieci od 4 do 14 lat

Jako następny program zapowiada ten dziecięcy music-hall wielki koncert na którym primadoną będzie 3 letnia śpiewaczka

Równocześnie w jednym z zakładów sierocych w Paryżu otwarto niedawno ciekawą wystawę obrazów dzieci do trzech lat włącznie Wystawę tę pilnie zwiedzają pedagodzy i psychologowie Wzroszenie jednak świetnej przyszłości tym cudownym dzieciom byłoby rzeczą więcej niż ryzykowną

wody — Reszta pasażerów w panicznej trwodze o swe życie poczęła tłoczyć się do wąskich drzwi czek autobusu, przez które zaczęła wpływać wielka struga woda, zalewając w oka mgnieniu wnętrze autobusu po strop — Trzech jeszcze pasażerów uratowało się przedostając się przez drzwi i wypływając na wierzch, reszta zaś zachłynałszy się wodą straciła przytomność i poczęła tonąć —

Zaalarmowana straż pożarna natychmiast przybyła na miejsce katastrofy — Strażacy siekierami wyrabiali dach autobusu z którego zdołano jeszcze wydobyć 8 pasażerów na pół przytomnych ratując im temsamem życie Na dnie samochodu pozostały niestety zwłoki potopionych 6 pasażerów

Śmier ponieśli: Czernikowski Mordka, Priske Herbert, Begach Manfred, Wiktorja Ratajczak, Edward Hochszulc i Feliks Gronowski — Do lecznicy miejskiej odwieziono 4 ciężko rannych, wśród nich walczy ze śmiercią Heyse — Zwłoki potopionych przewieziono do kostnicy

Na miejsce katastrofy przybyła komisja śledcza, celem ustalenia kto ponosi winę wypadku — Zaznaczyć należy że miejsce postoju na ul. Frankiego najzupełniej się nie nadaje na ten cel — Jest to wąska ulica i uż nad brzegiem Brdy na której w czasie mijania się dwóch pojazdów istnieje dość duże niebezpieczeństwo Przed rokiem wpadł również autobus do Brdy jednakże wtedy obyło się bez śmiertelnych wypadków

Samobójstwo gubernatora

Gubernator stanu New Jersey, jeden z głównych przeciwników prohibicji (zakazu alkoholu) popełnił samobójstwo przez zastrzelenie

Obrzymi pożar

zniszczył wczoraj miasto portowe Buenaventura (w Columbia)

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 27. stycznia 1931 r.

Pogrzeb śp. Jana Joachimczyka

odbędzie się w środę o godz. 10 z domu żałoby, Szosa Bytowska 1 — Tow. Mężczyzn Katolików, którego zmarły był długoletnim gorliwym członkiem bierze gremjalny udział w pogrzebie Wzywa się członków o liczne stawienie się Zarząd

Na bezrobotnych

złożył mistrz rzeźniczy M Tom 125 funtów kiszki (kaszanki) wraz z zupą kiszkową

Ofiarodawcy składam niniejszem serdeczne podziękowanie

(—) Dr Sobirajczyk, burmistrz

Z Towarzystwa Właścicieli Domów i Nieruchom.

W dniu 22 stycznia o godzinie 19,30 w sali hotelu Engla odbyło się trzecie od założenia nowego Towarzystwa zebranie przy licznych udziałach członków — Przewodniczący p. Józef Wieteki powitał przybyłych członków i gości wygłosił dwugodzinny referat — Na porządku dziennym było 10 punktów które były także w wolnej dyskusji przedmiotem obrad — P. przewodniczący podał do wiadomości, że związek Centralny w Toruniu umorzył składki we wysokości 125 zł za rok 1930 albowiem nowoutworzone Towarzystwo nie odpowiada za składki dawniejszego Towarzystwa — Obradowano następnie nad rozporządzeniem policji z dnia 12 bm dotyczy zakupu i wykładania trucizny na szczury, które to rozporządzenie opiera się na ustawie z dnia 30 6 1900 i następnie z dnia 28 8 1905 a odnawia się w ostatnich dwóch latach co pół roku w Chojnicach — Towarzystwo przewiduje niepożądane wydatki i pracę a zwłaszcza do właścicieli, którzy utrzymują koty lub nie mają w swych nieruchomościach szczurów Postanowiono srodek prawny założyć przeciw cyt rozporządzeniu do II Instancji względnie wnieść skargę — Na wniosek i rezolucję z dnia 8 10 1930 roku do Rady Ministrów o uchylenie ustawy o ochronie lokatorów z dnia 11 4 1924 r mimo upływu trzech miesięcy nie nadeszła odpowiedź — Dla tego postanowiono i uchwalono ówczesny wniosek poprzeć Przewodniczącego podkreśla, że obecne stosunki w Chojnicach na tle mieszkaniowym niedają podstaw do dalszego utrzymania ustawy o ochronie lokatorów i niezgodzą się z duchem ustawy, która jedynie miała być środkiem zapobiegawczym w czasie głodu mieszkaniowego a ten zupełnie upadł — Wynika to z licznych zgłoszeń próżnych mieszkań w Chojnicach w tut dziennikach, gdzie blisko dziennie próżne mieszkania przez właścicieli domów ogłaszano

Dowodem tegoż prześle przewodniczący liczne dzienniki do odnośnych władz celem uwiarogodzenia — Ale nawet bez tego można w Chojnicach kilka próżnych i wolnych mieszkań napotkać — Towarzystwo wysłało do Wydziału Powiatowego względnie Województwa memoriał, przypominający wniosek z roku 1929, podpisany przez licznych właścicieli domów o zniesienie dwóch obwodów kominiarskich i wolny wybór kominiarza na podstawie kontraktów zawartych między właścicielem domu z jednej strony a kominiarzem z drugiej strony jak to bywa obecnie w niektórych miastach a zwłaszcza w Toruniu i w Warszawie gdzie tylko co dwa miesiące kominy są wymiatane a ta praktyka oka

Rozjuszony byk rzucił się na dzieci

Wino — W powiecie mołodeczniańskim na folwarku Zaniemenek wydarzył się niezwykle wstrząsający wypadek — Z obory pozerwanu grubego łańcucha wybiegł na dziedziniec rozjuszony byk, który rzucił się na gromadkę dzieci, bawiących się na dziedzincu; chwycił na rogi 14 letniego Jana Krzepickiego i rzucił go z całą siłą w zaspę śniegu Dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności chłopiec nie odniósł cięższych obrażeń — Następnie byk rzucił się na przechodzącego parobka Piotra Dzierzbierę, któremu rozpruł bok i część brzucha poczem rozjuszony zwierzę porwał chłopca stajennego Wiktora Barana na rogi i poczęło go tarzać po śniegu — Na krzyk nieszczęśliwej ofiary przybiegło kilku parobków którzy ubezwładnili byka i wydobyli z pod rogów zmasakrowane ciało chłopca J Baran nie odzyskałszy przytomności, zmarł — Dzierzbierę po udzieleniu pierwszej pomocy przewieziono do szpitala

Mąż ośmiu żon

Z Warszawy donoszą: Policja warszawska aresztowała osobnika, który w ciągu ubiegłych 10-ciu lat zdążył się ożenić 8 razy i wszystkie żony porzucił, uprzednio naraziwszy je na bardzo poważne straty materialne — Sinobrodym jest niejaki Majer Spitzzeisen lat 34 z zawodu krawiec Przed kilku laty ożenił on się z Surą Adamus i zamieszkał z nią w Jabłonnie — Po pewnym czasie zniknął zabierając, znaczną sumę pieniędzy — Obecnie po rzuceniu żony dowiedziała się o zaginionym mężu że został aresztowany pod zarzutem okradzenia swego współnika — Gdy przybyła do Warszawy dowiedziała się, że poza nią jest jeszcze poszkodowanych cały szereg kobiet, które zgłaszają się ze skargami na swego byłego męża — Aresztowanie ocaliło Sinobrodę od samosądu ze strony 8 żon i ich rodzin

zuje się wystarczającą — Urządzenie biura dla strzeżenia praw członków Towarzystwa odroczone Składki postanowiono tymczasowo płacić na zebraaniu — Żalono się także na wysokie ceny wodomierzów z 30 groszy na 3, 30 kwartalnie i postanowiono udać się do Magistratu i do Rady Miejskiej o zmianę cen — P. przewodniczący przedstawił na zebraaniu członkom formularze, obejmujące ogólne przepisy domowego a obowiązujące wszystkich mieszkańców domu jako przepisy policyjno-administracyjne oraz wykazy lokatorów i sublokatorów w domu — Przepisy te są wydane i opracowane przez Centralny Związek w Toruniu — Odnośne formularze są do nabycia po 40, 50 i 75 gr za każdy formularz u przewodniczącego ulica No we Miasto nr 7 na co członkom zwrócono uwagę

Dramat Słowackiego „Horsztyński“

odegrany został w ubiegłą niedzielę na sali p. Januszewskiego przez uczniów miejscowego gimnazjum zrzeszonych w Kółku Filomatów im Ad Mickiewicza Sztuka osnuta jest na tle historycznym powstania Kościuszkowskiego Z ról żeńskich na pierwsze miejsce wybiły się pp Jasnochówna Lipska pierwsza, nieszczęśliwa wskutek ślepoty swego męża, roztaczała nad nim czułą opiekę szukając jednak ukojenia w miłości u Szczęsnego P Lipska nadzwyczaj udatnie wystąpiła w roli nieszczęśliwie kochającej siostry i opiekunki młodszego brata Obie te role oddane z całym artystycznym Gra pozostałych dwóch żeńskich ról (pp Kęsikówna i Węsierska) stała również na wysokim poziomie jakkolwiek nie dawały pola do popisu Z uznaniem podkreślić trzeba wykonanie głównej roli Szczęsnego przez p. Wytrążka, który w swej grze musiał przedstawić charakter człowieka romantyka bez siły woli, niezdecydowanego człowieka szlachetnego wybijającego się ponad przeciętny ogół Drugą z kolei rolę odegrał p. Orłowski Rola ta, pełna tragicznych przeżyć człowieka, który miłość ku Ojczyźnie przypłacił ślepotą, i wśród sielankowatego życia wiejskiego traci również miłość żony Orłowski jako amator zachwycał swą grą W roli Hetmana litewskiego, człowieka przewrotnego, mającego jedynie prywatne na oku, nie liczącego się ze szczęściem własnego syna, którego chce wciągnąć do walki przeciw Polsce, wykazał p. Chmara P. Kubica w roli Ksinskiego, dworzannia, wyróżniał się grą brawurową i swobodną Kapitałni w rolach Sforki i Karła byli p. Knuh ze swoim „ixem“ — a p. Hop z „imaginacją“ Wszystkie pozostałe role zasługują w całej pełni na uznanie jednakowoż z powodu braku miejsca omawiać ich nie możemy Ze całość wypadła imponująco, w głównej mierze zawdzięczać należy p. prof. Czabrowskiemu, reżyserowi sztuki Do upiększenia całości przyczyniła się gustowna dekoracja p. Gwizdały Nastrój podniosły wytworzyła także gra znanego nam już i wytrawnego kwintetu orkiestry gimnazjalnej pod batutą p. Węsierskiego Zła strona występu Filomatów był mały udział publiczności, lecz nie trzeba się dziwić, gdyż sztuka była poważna a wiedzieć należy że dzisiaj powodzenie mają jedynie utwory płytkie i slisie Gdyby to możliwym było, młodzież uwzględniając gust P. T. Publiczności postarała się o wystawienie czegoś w rodzaju „Barana Kimla“

B G K o sytuacji gospodarczej

Polska Agencja Telegraficzna ogłasza poniższy biuletyn Banku Gospodarstwa Krajowego:

Koniec ubiegłego roku nie przyniósł Polsce polepszenia w długotrwałym przesileniu gospodarczym — W wyniku niskiego stanu obrotów w ostatnich miesiącach nastąpiło w grudniu dalsze ograniczenie rozmiarów wytwórczości, pociągające za sobą silniejszy wzrost bezrobocia

Na rynku pieniężnym, który w dużym stopniu pozostaje pod wpływem trudnej sytuacji finansowej rolnictwa, wystąpiło sezonowe pogorszenie, spowodowane zbiegiem terminów płatności na koniec roku — Zapotrzebowanie gotówki wzrosło ponad miarę odpowiadającą wielkości obrotów gospodarczych — Banki okazywały nadal dużą rezerwę przy udzielaniu nowych kredytów, wskutek czego regulowanie zobowiązań, zwłaszcza spłata kredytów rolniczych, napotyka na trudności — W Banku Polskim jednak odsetek weksli zaprotestowanych w stosunku do płatnych nieco się zmniejszył i wyniósł w grudniu ub roku 4,12 procent wobec 4,22 w listopadzie — Działalność kredytowa Banku Polskiego i banków państwowych wzrosła — Dzięki ostrożnej polityce kredytowej banki prywatne wywiązały się naogół bez większych trudności ze swych zobowiązań na koniec roku — Na giełdach pieniężnych zainteresowanie dla papierów wartościowych osłabło powodując przy zwiększonej podaży spadek większości kursów

Naogół jednak trzeba stwierdzić że w porównaniu z grudniem 1929 roku okres sprawozdawczy ujawnił pod wieloma względami polepszenie się stanu rynku pieniężnego; przy niższej stopie procentowej zarówno na rynku oficjalnym jak i prywatnym stan kredytów i wkładów w instytucjach finansowych zwiększył się — Kursy papierów procentowych przy zwiększonych obrotach giełdowych wykazały poprawę

Trudności finansowe rolnictwa nie zelżały wobec niekorzystnego nadal położenia na rynku ziemiopłodów oraz pogorszenia warunków zbytu artykułów hodowli rolniczej, głównie w dziale nierogacizny — Ceny zbóż wykazywały nadal tendencję do stabilizacji, obroty ziemiopłodami pozostały jednak dość ograniczone — Ceny inwentarza, zwłaszcza trzody chlewnej, zmniejszały się — W wyniku małej siły nabywczej ludności rolniczej odbija się coraz dotkliwiej na sytuacji przemysłu krajowego — Łagodna zima oraz dalsze ograniczenie pracy w przemyśle spowodowały spadek zbytu węgla zmuszając kopalnie do zmniejszenia wydobywania — Zbyt w kraju zmniejszył się w porównaniu z listopadem o 42 tysięcy ton do 2012 tysięcy ton wywóz węgla natomiast zwiększył się o 24 tysięcy do 1777 tysięcy ton — Również huty żelazne ograniczyły swą wytwórczość, gdyż zamówienie ich wyrobów w kraju znacznie zmalało — Wytwórczość hutnictwa żelaznego osiągnęła w grudniu 36 tys ton surówki, 79 tysięcy ton stali oraz 60 tysięcy ton wyrobów walcowanych — Eksport wyrobów hutniczych zwiększył się bardzo znacznie, dochodząc w grudniu do prawie 47 tysięcy ton

W przemyśle wytwórczym szczególnie przemysł włókienniczy zaprowadził w grudniu poważniejsze ograniczenia wytwórczości, gdyż prócz zastrój obrotów na rynku krajowym, zmniejszył się również wywóz towarów włókienniczych

Podobnie stan zatrudnienia przemysłu metalowego — maszynowego osłabł w dalszym ciągu zwłaszcza w działach o charakterze sezonowym

Położenie przemysłu drzewnego nie wykazało zmian na lepsze — Stan zatrudnienia przemysłu spożywczego był nadal słaby, cukrownie w znacznej części zakończyły już w grudniu kampanię tegoroczną — Przypuszczalna produkcja cukru w roku 1930 — 31 wyniesie około 686 tysięcy ton wobec 825 tysięcy ton w roku poprzednim

W przemyśle mineralnym zapanował w związku z zakończeniem sezonu zastój — W innych działach przemysłu jak: w przemyśle chemicznym, garbarskim i papierniczym położenie pozostało na ogół bez większych zmian

Obroty w handlu wewnętrznym mimo okresu świątecznego nie osiągnęły poważniejszego natężenia przy niekorzystnej nadal wypłacalności odbiorców — Bilans wymiany towarowej z zagranicą wykazał w dalszym ciągu nadwyżkę wartości wywozu nad przywozem w sumie 24,3 milj zł — Wartość przywozu zmniejszyła się w porównaniu z listopadem o 4,9 milj zł, wartość wywozu o 12,7 milj zł

Wskutek dalszych ograniczeń wytwórczości przemysłowej oraz robót inwestycyjnych liczba bezrobotnych powiększyła się znacznie ponad poziom z poprzednich lat, dochodząc w dniu 3 stycznia 1931 roku do 303 tysięcy

Litwa z bliska

W korespondencji z Kowna czytamy w „Polsce“ O Litwie mało dziś mówią — jeszcze mniej wiedzą

To miniaturowe państewko odgrodziło się chińskim murem od Polski, a innym państwem, mimo usiłowań, nie może dać się poznać Chyba Niemcy może coś wiedzą o swej pupilce, od szeregu lat urabiając ją na swoje kopyto

Piękny to kraj!

Choć „puszcz przepastne krainy“ przetrzebili Niemcy podczas okupacji a resztę sprzedał rząd litewski; choć „pola malowane zbożem rozmaitem świecą łysinami odłogów bo osadnicy (na rozparcelowanych majątkach) nie są w stanie uprawić i zasieć nadanej im ziemi, lecz mimo wszystko — piękny to kraj — Tylko ludzie inni niż w „Panu Tadeuszu“

Polacy, pozbawieni szkół książek polskich i innych potrzeb kulturalnych vegetują, ściśnięci w kolczastych ramach prześladowanej i szkanowanej mniejszości narodowej Ziemiańskie tkwią na skrawkach swoich majątków zapomniani przez wszystkich, oprócz żandarma i komornika Wielu z nich sprzedało swe ośrodki Litwinom lub Niemcom i wyniosło się z Litwy Kilku zwłaszcza z północnej Litwy, chcąc uratować przynajmniej część swoich majątków, Inaczej: za kilka hektarów ziemi sprzedało swą narodowość

Litewska ludność wiejska, przeżywająca ogólny kryzys rolny (zdaje się, na Litwie bardziej dotkliwy niż gdzie indziej), gnębiona przyciemnionymi podatkami i karami administracyjnymi z lubością wspomina „ruskie“ czasy i z dnia na dzień wygląda poprawy swego bytu Starsi zachowują się obojętnie wobec wewnętrznych utarczek partyjnych Parobcy nieco komunizują, a młodzież gospodarska w miarę zetknięcia się ze zwią-

kiem szaulisów (strzelców) lub z nauczycielem ludowym uczy się nienawidzić Polaków i deklamować o wyzwoleniu „zagnabionego“ Wilna Jeny żydzi, jak żydzi — plenią się i rosną Bogu i ludziom na utrapienie

Inaczej przedstawia się ludność miejska, zwłaszcza ludność stolicy Tutaj grupuje się sztucznie stworzona inteligencja litewska

Urzednicy nieźle się mają, gdyż pensje pobierają stosunkowo duże, a produkty żywnościowe kupowane wprost od wieśniaków są bardzo tanie Rzemieślnicy i fachowcy mają się gorzej gdyż pozbawieni zarobku na prowincji, ściągają licznie do miasta, wytwarzając przez to dużą konkurencję Wobec zupełnego braku fabryk typowej ludności robotniczej w mieście niema

Element miejski, w przeciwstawieniu do wsi, jest ogromnie rozpolitykowany Tworzą się różne kluby i związki partyjne, w których rej wodzą przeważnie studenci Często zachodzą różne zataragi, a nawet bójkę między związkami o różnych przekonaniach, lecz w gnębieniu Polaków wszystkie partie i partyjki niestety, są solidarne Za łada pretekstem są wybijane szyby, a nawet demolowane lokale polskiego towarzystwa oświatowego „Pochodnia“ polskiej księgarni i polskiego gimnazjum — Uczniowie tego gimnazjum często są bici na ulicach nawet bez pretekstu Policja tego nie widzi, choć, wobec stanu wojennego na Litwie jest bardzo liczna a jeszcze bardziej skrupulatna

Stolica Litwy — Kowno, powoli zmienia swój wygląd Jeszcze przed paru laty Litwinów reklamowali „tymczasowość“ swej stolicy odrapaniem murami, wyboistymi ulicami i przedpotopowym tramwajem konnym, zwanym „konką“ Obecnie jednak Kowno się rozbudowuje „Konkę“ zastąpiły autobusy, kilka ulic wyasfaltowano i skanalizowano W miarę wygasania nadziei odzyskania Wilna, stolica „tymczasowa“ przekształca się w rzeczywistość

Na ulicach Kowna dominuje żargon żydowski, po nim następują języki litewski i rosyjski Polacy mówią pocichu — ciszej niż za Murawjowa —

Szyldy — w języku litewskim i w żargonie Na wystawach sklepowych można dojrzeć łódzkie i bielskie wyroby włókiennicze Polski cukier, sól i naftę sprzedają wszędzie Na ostatnich rampach dworca kowieńskiego często — gęsto zatrzymują się autentyczne polskie wagony towarowe Te czerwone wagony z polskimi orzełkami starannie są ukrywane przed wzrokiem obywateli Litwinów się wstydzą Niewiadomo tylko, czy wstydzą się dlatego, że sprowadzają towary z „wrogiej“ Polski, czy też; że sprowadzają je przez państwo trzecie i płacą podwójne cło, zamiast przywieźć bezpośrednio z Polski

Na zakończenie — parę słów o kulturze litewskiej

Litwinów, wydzierając się z pod wpływów kultury polskiej, forsownie tworzą własną Postawili sobie za zadanie wykorzeniec wszystko, co zawdzięczała Polsce Co za rozmach! Zapominają, że od Polski mają wszystko, od chrztu włącznie aż do zaczątków litewskiej literatury i sztuki, które kształtowały się pod wpływami polskimi

Obecnie wszystko to gwałtownie się przerabia i nicuje Remont dobytku kulturalnego

Co z tego wyjdzie — przyszłość pokaże

Zbrodniarz - zdrajca

2) Powieść.

— Och nie! — zaprzeczył — Tylko bawgraczem Zaśmiali się oboje

— Pan dziennikarzem?

Collie porząsnął głowę

— Nie, reporterem — rzekł smutno — Dawniej byłem dziennikarzem, ale zarzuciłem pisanie otrzymałszy stałe zajęcie

Nie rozumiała wprawdzie różnicy między dziennikarstwem a reporterką, ale się zaśmiała Nagle stała się bardzo sztywna

— Żałuję, że z panem mówiłam, gotów to pan zamieścić w jakiej gazecie

Collie potrząsnął głową

— Proszę się nie obawiać — rzekł łagodnie — Zapewnię panią, że tego nie zrobię

— Zrobiłby mi pan okropną przykrość — mówiła dalej — Raz wydrukowano moje nazwisko, ale nie chcę by się to powtórzyło

Spodziewała się, że gość zapyta ją, z jakiego powodu figurowała w gazecie ale on zajęty był widocznie innymi myślami

Collie posiadał rozmaite zdolności przyrodzone a do nich należał też niezmiernie wyczułony zmysł słuchu Gdy w wyrazem najgłębszego zainteresowania zdawał się przysłuchiwać obszernym wywodom Miss Trent na temat nieudolności policji równocześnie łowił bystre uchem całkiem inne dźwięki

Zanim wszedł do biura, słyszał głos rozmawiającego z sekretarką mężczyzny a głos ten wydawał mu się dziwnie znajomy — Wszedłszy do pokoju, zastał Miss Trent samą — fakt sam przez się wcale niepodejrzany, gdyż całkiem to zrozumiałe, że urzędniczy biurowi mogli każdej chwili wchodzić i wychodzić Ale jako reporter był z natury rzeczy

podejrzliwy, a głos który postyszał —

A teraz, słuchając pozornie z największą uwagą słów panny Milly w rzeczywistości nasłuchiwał cichego skrzyknięcia trzewików za drzwiami, lekkiego szelestu, zdradzającego, że ktoś na palcach podchodził ku drzwiom Górna ich część była zaszkłona, a w korytarzu plonęło światło, rzucając cień postaci na matową szybę Collie dostrzegł go i wstał raptownie

— Pani wybaczy — rzekł łagodnie — ale nie znoszę przeciągu

Zważywszy jego wiek i ruchy zazwyczaj dość oziębiałe, zdumiewać musiała szybkość, z jaką dosięgnął drzwi i otworzył je na oścież U progu stał Tillman, z pochyloną głową i napół zmrużonymi oczyma

— Przepraszam — uprzejmie rzekł Collie — czy pan chciał wejść?

Ale Tillman już się odwrócił i śpiesznie pobiegł w głąb korytarza Collie zamknął drzwi z błogim uśmiechem

— Kto to był? — spytała Milly — Czy drzwi nie były zamknięte

— Teraz są zamknięte

— Mówił pan do Tillmana, nieprawdaż? Czego chciał?

— Tillman? — Co? — Joshua zaśmiał się cicho — Hm, hm!

— Czy jego pan zna także?

Zaprzeczył ruchem głowy

— Trochę to zuchwale twierdzić, że się kogo zna Chwilami lubił się wyrażać zagadkowo — Czy znam tego pana? Widziałem go kiedyś Może nawet zamieniłem z nim kilka słów Tillman — wielkie nieba!

Pojawienie się tajemniczego Tillmana silnie wzburzyło reportera Szybko mruga oczyma, jak człowiek, który nagle spojrział w oślepiające światło

— Dalibóg! — rzekł po chwili, nie rozporządzając widocznie dosadniejszym zaklęciem — Dalibóg, to bardzo dziwne!

Rozbudziło to ciekawość Milly i nagle przyszła jej pewna myśl

— Rozumiem, skąd pan zna Tillmana — To także jeden z eksperymentów Suttona, a pan widział tego ptaszka na ławie oskarżonych w Old Bailey!

Ale Joshua znów potrząsnął głową przeczącą

— Tak, widziałem go w Old Bailey — rzekł, ostrożnie dobierając słów — ale nie na ławie oskarżonych złotych! Nie — on nie siedział na ławie oskarżonych

Dalsze pytanie, jakie chciała zadać, powstrzymało wejście Johna Leslie Wpadł do biura, ujrzał Collie'go i przystanął osłupiały, ale natychmiast się opamiętał, zamknął drzwi i podszedł do swego biurka Joshua zaś wstał z krzesła i siedł za nim Przez błysk sekundy spojrzenia ich się spotkały, a wyraz Leslie'ego wcale nie świadczył o uprzejmości

— Chciał się pan ze mną widzieć? — spytał krótko

— Tak, pragnąłbym z panem pomówić

Leslie spojrział na sekretarkę

— Jedną chwileczkę — dodał Joshua — w sprawie publicznej

Dziwnie, że Leslie wcale go nie pytał, czy chodzi o wywiad poufny uważał to bowiem za rzecz zrozumiałą

— All right, Miss Trent — rzekł Był to zwykły sposób wypraszenia jej z pokoju, i sekretarka zacerwieniła się z oburzenia

John Leslie miał specjalny talent drażnienia jej do żywego Bywały chwile kiedy mogła by go zamordować, ale zdarzało się też, że wydawał się jej wcale znośnym

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Z POMORZA

Złote gody

Cekcyn — W sobotę 17 bm obchodzili p Dończyk z małżonką 50 letni jubileusz pożycia małżeńskiego — Uroczystość kościelna odbyła się w kościele parafialnym — Mszę św na intencję jubilatów odprawił ks Kwitter — Po akcie kościelnym jubilatów podejmowali krewnych i sąsiadów — Ciesząc się dotąd czerstwem zdrowiem jubilatów życzymy aby Pan Bóg dał im doczekać w pomyślności diamentowego wesela

Z Ochronki

Sypniewo — Tut Ochronka urządziła przedstawię wieść pt „Złotek w Betleem i Pastuszkowie“ które to sztuki odegrali nasi młusinscy znakomici Zapewno nie widziano u nas jeszcze tak interesującego krzątania się tych małych istotek na scenie, jak na tej uroczystości, to też licznie przybyli ich mamusi i ciocie przypatrując się popisom dzieci z zainteresowaniem — Uroczystość ta składała się prócz odegranych sztuk z kilku deklamacyj, a na zakończenie obdarzył sw Mikolaj wszystkich dzieci z wesołymi słowami — Uroczystość ta została gwiazdkowo — Razem obdarzono około 40 dzieci, co sprawiło taką uciechę, że ci mali bohaterowie z własnej inicjatywy zaczęli krzyknąć „Niech żyje ochronka“

Bezprawne łowienie ryb

Wilkowo — Za bezprawne łowienie ryb ze stawu Wł Kuleczyka w Wałdowie odpowiadał przed Sądem Powiatowym w Sępólnie Jerzy i Rudolf Borchardt oraz Paweł Theus — Oskarżeni przyznają się do winy twierdząc, że złowili tylko 6 sztuk a posterunek P P stwierdził 3 — 4 funtów — Sąd po wysłuchaniu świadka Kuleczyka orzekł: dla Jerzego Borchardta 3 tyg więzienia, karę zamienia się na grzywnę w wysokości 105 zł, dla Pawła Teussa 2 tyg więzienia z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na 3 lata dla Rudolfa Borchardta 1 tydzień z zawieszeniem kary na 3 lata — Na wszystkich nałożono koszty sądowe i opłatę sądową po 5 zł dla każdego

Zniżka cen na drzewo opałowe

Klonowo, pow tucholski — Przy rozpoczęciu bieżącego sezonu wyrębu drzewa w sąsiednich rozległych lasach państwowych płacono jeszcze za opał np za metr szczap sosnowych 11 — 12 zł na publicznej licytacji — Porównawszy cenę powyższą z cenami notowanymi w ub roku, stwierdzić można poważną zniżkę cen — Ostatnia licytacja odbyła się w lokalu p Friesego z państw Nadleśnictwa Zamrzeńca, wykazała dalszą zniżkę cen; za m szczap bowiem płacono tylko 9 zł — Dla rolników głównych konsumentów drzewa opałowego wobec dzisiejszych niskich cen na produkty rolne nawet powyższa cena wydaje się wysoką — Wypada zaznaczyć że jednak o wiele chętniej nabywa dziś rolnik drzewo do opalu, aniżeli drogi węgiel

Wielkie ćwiczenia P W i W F

Warlubie — Powiatowy Komitet Przysposobienia Wojskowego i Wychowania Fizycznego urządził przez wydelegowanie swych instruktorów w niedzielę dnia 18 bm o godzinie 14 dla oddziałów P W i W F Warlubia i okolicy ćwiczenia polowe — Zebrano się u wylotu ulicy Dworcowej skład udano założenie i poczętek ćwiczeniom — Pod przewodnictwem instruktorów wymaszerowano na pola w okolicy Płochowiec Płochocinek Z powodu sprzyjającej pogody młodzieży ćwiczącej zebrano się 123 a i młodzież nieorganizowana podążyła za swymi kolegami — Wynik ćwiczeń był dobry — Z ćwiczeń wrócono o godzinie 16,30 poczem sierżant Lewandowski przemówił o celu odbytych ćwiczeń — Po mozołnych ćwiczeniach w sali p Wesołowskiego wydano prowiant i śpiewem Choć burza huczy zakończono ćwiczenia

V ogólnopolski zjazd nauczycieli geografii

Gdynia — Zarząd Główny Zrzeszenia Polskich Nauczycieli Geografii w Poznaniu organizuje w dniach 24 — 26 kwietnia br 5-ty ogólnopolski zjazd nauczycieli geografii w Gdyni — Przedmiotem obrad będą najaktualniejsze zagadnienia geograficzne — dydaktyczne oraz kwestje naukowe odnozące się bezpośrednio do naszego morza i Pomorza — Zjazd ten budzi nietylko silne zainteresowanie naukowe, lecz i polityczne, ponieważ w tym samym czasie urządzają niemieccy geografowie zjazd w Gdańsku rne pozbawiony cech politycznych — Przeto zjazd nasz ma być odpowiedzią na powtarzające się od niedawna ataki geografów niemieckich na całość granic

Konferencja prasowa w Związku Tow Kupieckich

Grudziądz — Związek Towarzystw Kupieckich na Pomorzu rozumie i ocenia jak mało która organizacja w Polsce potrzebę utrzymania najściślejszego kontaktu z prasą — Jego Zarząd Główny na którego czele stoi zasłużony organizator kupiectwa pomorskiego p Tadeusz Marchlewski za pośrednictwem swego biura, kierowanego sprężystością przez dyrektora Radojewskiego i referatu prasowego, prowadzonego przez powszechnie cenionego p Tadeusza Niewiakowskiego stale zasila prasę komunikatami informującymi ogół kupiectwa i społeczeństwa o działalności i poczynaniach Związku oraz o potrzebach życia gospodarczego Pomorza — Pod tym względem Związek może posłużyć za wzór wszystkim instytucjom i organizacjom

W ostatnich latach w zwyczaj weszły perjodyczne konferencje prasowe, przez Zarząd Główny Związku organizowane, na których przedstawia

prasie sytuację gospodarczą i swój na nią i wynikające z niej potrzeby poglądy — Taka konferencja odbyła się w lokalu Związku w Grudziądzu w ub czwartek wieczorem — Wzięli w niej udział prócz przedstawicieli szeregu pism pomorskich liczni przedstawiciele sfer gospodarczych niektórzy radcowie Izby Przemysłowo — Handlowej i członkowie Zarządu Głównego Związku z prezesem Marchlewskim na czele — Konferencję zagał prezes Tadeusz Marchlewski powitaniem prasy poczem wygłosił obszernie, staranne przemówienie na temat: Handel pomorski w ogniu kryzysu gospodarczego — Bogaty w treść i w pięknej formie utrzymany referat słuchany był z wielką uwagą — Następnie p Poznański uwiecznił konferencję na płycie fotograficznej, poczem Zarząd Związku podejmował jej uczestników herbatką — Wysłuchano jeszcze krótkich przemówień pp prez Rucińskiego i radcy Zwierzkiowskiego zaś red Zagierski w imieniu prasy podziękował Zarządowi za utrzymanie tak ścisłego kontaktu z nią i wyraził poglądy iż niewątpliwie cała prasa pomorska poprze słuszne postulaty i zamierzenia Związku

Kradzież w gmachu pocztowym

Grudziądz — W czasie przekazywania listu na pocztę p Ziolkowskiemu Franciszkowi (koszary gen Hallera) skradziono portfel z zawartością 120 zł — Pomimo natychmiastowej interwencji policji, złodzieja nie zdołano ująć

Uniewinniony

Toruń — Sąd Okręgowy w Toruniu uniewinnił w dniu wczorajszym niejakiego Buławę, któremu akt oskarżenia zarzucał zabójstwo swego brata — Sąd po przesłuchaniu świadków nie dopatrzył się dowodów potwierdzających zarzut stawiany Buławie przez akt oskarżenia

Tydzień Propagandy Trzeźwości

(1 — 8 II 1931 r)

pod protektoraem Jego Em Ks Kardynała
Dr Hlonda, Prymasa Polski

Do szeregu!

Rodacy! W obecnej chwili dziejowej więcej niż kiedykolwiek potrzeba nam przytomności umysłu ludzi z charakterem, ofiarnych i wolnych od nalogów — Tymczasem liczni złomkowie nasi żyją w pijaństwie i w innych nalogach, osłabiają własne zdrowie i dobytek a kraj wtrącają w otchłań nędzy i upodlenia — Czas zdobyć się przynajmniej na jedno dla Polski: uczynmy rozbrat z kieliszkiem! — Usuńmy przestarzałe przesady i nieszczerne zwyczaje pijackie!

Tego a oli dokonać można tylko trudem zbrojnym i wytrwałym — Stańmy więc do wspólnej pracy od podstaw a młode pokolenie tak wychowujmy aby szukało rozrywek zdrowych i szlachetnych — Takie właśnie są dążenia organizacji przeciwalkoholowych — Stańmy zatem licznie i śmiało do szeregu, gotowi na poświęcenie, ożywieni Chrystusowym duchem miłości Boga i bliźniego; udzielimy ruchowi trzeźwości szczerego poparcia!

Rodaku! Czy tak trudno złożyć ojczyźnie w ofierze tę lichą przyjemność kieliszkową? Czy walka o trzeźwość narodu nie wydaje Ci się dość ważną i szlachetną, by ją wydatniej niż dotąd popierać?

Polko! Czy nadal możesz biernie i obojętnie przyglądać się łzom licznych siostr Twoich, ponieważ wiaranych przez niewolników nalogu? Dłużej już biernością grzeszyć Ci nie wolno — Ta szlachetna walka bez Twojej pomocy nie może być uwieńczona zwycięstwem

Młodzieży Polska! Na co jeszcze czekasz? „W ludzkości pochodzie duchy młodzieńcze idą na przódzie“ — Myśl — odrodzeńczą zawsze młodzież głosiła i własnym przykładem szerzyła — Czyżbyś dzisiaj nie była już zdolną do poświęceń dla ojczyzny? Czy samolubna żądza używania Ciebie także opanowała i zaślepiła że nie pojmujesz co jest potrzebą chwili obecnej?

Bracia drodzy, precz z sobkostwem i bezmyślnością? — Do szeregu! Na szaniec! Do walki o trzeźwość narodu, o lepsze jutro Polski!

Komitet Honorowy Centralny tworzą:

Centrala Abstynencka Kół Młodzieży, Kraków — Centrala Młodzieży Abstynenckiej, Poznań — Filarecki Związek Elsów, Poznań — Katolicki Związek Abstynentów, Poznań — Abstynencka Liga Kolejowców, Warszawa — Centralne Towarzystwo Rolnicze, Warszawa — Centralne Towarzystwo Rzemieślnicze, Warszawa — Polska Macierz Szkolna Warszawa — Polskie Towarzystwo walki z alkoholizmem „Trzeźwość“ Warszawa — Polski Związek Kolejarzy; Warszawa — Polski Związek Księży Abstynentów Poznań — Rozwój, Towarzystwo Zycia Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, Warszawa — Towarzystwo Czytelników Ludowych Poznań — Towarzystwo Szkoły Ludowej Kraków — Zjednoczenie Młodzieży Polskiej Poznań — Zjednoczenie Zawodowe Polskie Poznań — Związek Akademików Abstynentów Poznań — Związek Bractw Wstrzeźliwości Poznań — Związek Harcerstwa Polskiego Warszawa — Związek Księży Prefektów Warszawa — Związek Nauczycieli Abstynentów Poznań — Związek Organizacji Ziemianiskich Warszawa — Związek Tom Gimnazjów Sokół, Warszawa — Związek Związków Sportowych Warszawa

Zarząd Wydział Wykonawczy tworzy Zarząd Główny Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej:

Prof Dr Eug Piasecki; prezes; Ks T Gałdyński sekretarz generalny; Wł Bernaciak; kolejarz, prezes okręgu gnieźnieńsko — poznańskiego Katolickiego Związku Abstynentów (Gniezno) — Ks Dr Jan Ciemięwowski, profesor gimn, prezes koła P L P (Reszów) — J Westfalewicz starszy asesor woj.; wiceprezes koła P L P (Poznań) — Dr P Gantkowski; profesor Uniwersytetu i dziekan wydziału lekarskiego; prezes Katolickiego Związku Abstynentów (Poznań) — A Kunsdorff; sekretarz okręgu śląskiego Katolickiego Związku Abstynentów (Katowice) — ks prob Niesiołowski; prałat J Świątobliwości Ojca św; prezes Polskiego Związku Księży Abstynentów i Związku Bractw Wstrzeźliwości (Pleszew) — dr A Niesiołowski, redaktor, prezes koła P L P (Poznań) — Sołtanówna, przedstawicielka Katolickiego Związku Polek (Poznań) — Woiska reprezentantka Narodowej Organizacji Kobiet (Poznań) — Zagłoba — Zyglar, em pułkownik, delegat Związku Harcerstwa Polskiego (Warszawa)

Uwaga! Wszelkich informacji udziela i ofiary przyjmuje Polska Liga Przeciwalkoholowa w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 26, PKO 200-424

Biblioteczka Sportowa Głównej Księgarni Wojskowej

Popularna już dziś wśród szerokich kół sportowych „Biblioteczka Sportowa“ wzbogacona została trzema nowymi tomikami a mianowicie:

Tomik 14 — Tadeusz Fonferko Jak zbudować kajak — 1,50 zł

Sport kajakowy, który tak kwitnie zagranicą u nas niestety rozwija się wolno ze względu na drożyznę łodzi gumowych Miłośnikom tego pięknego sportu nie pozostaje nic innego, tylko sporządzić kajaki samodzielnie — domowym sposobem Wszytkim idzie z pomocą praca Tadeusza Fonferki, doświadczonego konstruktora kajaków Książka zawiera opis: warsztatu, szkieletu kajaka, jego pokrycia ałowania przyborów pomocniczych, wreszcie daje zestawienie materiałów do budowy szkieletu Kajaki podane przez autora wzoru są lekkie, zwrotne i niewyrotne, a co najważniejsze tanie Na wycieczkach nietylko rzecznych ale i morskich, wykazały one swą wartość

Pracę ilustruje 16 rysunków i 3 tablice, podające naturalne wymiary poszczególnych części łodzi, co sprowadza pracę budowniczą łodzi jedynie do nalożenia wzorów na drzewo, odrysowania i wycięcia

Tomik 15 — Czesław Mierzejewski, Zaprawa lekkoatletyczna — 1,50 zł

Praca składa się z szeregu lekcji, obejmujących całość kształt zaprawy lekkoatletycznej Zawiera ona obok programów ćwiczeń, dokładny ich opis oraz rysunki, które ułatwiają czytelnikowi opisanie poszczególnych ćwiczeń Książka jest nie zbędną dla każdego sportowca, nadaje się i dla każdego sportowca, gdyż zaprawa lekkoatletyczna jest doskonałą gimnastyką

Napisana jest przez głównego instruktora Centr Instytutu Wychowania Fizycznego

Tomik 16 — Marjusz Zaruski — Przewodnik po terenach narciarskich Zakopanego i Tatr Polskich — 2 zł

Autor, znany nasz taternik, daje w tej pracy ogólne wskazówki turystyczne potrzebne dla narciarzy poczem omawia wszystkie tereny w okolicach Zakopanego w Tatrach Polskich godne zwiedzenia a dostępne dla narciarza dzieląc je, według pewnego systemu na dostępne i trudno dostępne — Do książki dołączona jest dokładna trójkolorowa mapa, przedstawiająca drogi narciarskie i drogi lawin — Ukazanie się tej pożytecznej książki jest obecnie na czasie z uwagi na rozpoczęty już sezon narciarski

Zabytki dawnych wieków na dnie morskiem

W porcie Pireus, łódź bagrowa wydobyla z dna morskiego wiele zabytków starożytności, między innymi doskonale zachowaną statwę Sfinksa Zabytki te, pochodzące z II i III wieku p Chrystusem, oddane zostały do muzeum pirejskiego

Śmierć chłopskiego powieściopisarza rosyjskiego

Z Kurakina donoszą, że zmarł tam w wieku lat 45 znany powieściopisarz chłopski Iwan Wolnow, autor „Opowiadań z dni mojego życia“, dzieła opisującego życie ludu rosyjskiego które cieszyło się wielką poczytnością w całej Rosji

Jak pracują czechosłowaccy dziennikarze?

Syndykat dziennikarzy czechosłowackich obchodził w tych dniach jubileusz pracy publicystycznej i dziennikarskiej kilku swych członków, którzy dopiero obecnie, po ustawowym przyznaniu im emerytury, mogą odejść na zasłużony spoczynek Znany pisarz czeski Ignacy Herrman, redaktor „Narodnich Listów“, pracuje w dziennikarstwie 50 lat Przywódca narodowych socjalistów rozpoczął swą publicystyczną działalność przed 40 laty Syndykat dziennikarzy czeskich istnieje już 20 lat i liczy obecnie 626 członków, w tem 28 kobiet Organizacja ta opracowuje obecnie projekt nowej ustawy prasowej i statut Izby Dziennikarskiej, Ostatnio ogłosił Syndykat konkurs literacki na temat: „Masaryk jako dziennikarz“

Redaktor odpowiedzialny: Bonifacy Chmielewski, Chłonic Drukiem drukarni „Dziennika Pomorskiego“ w Chejnpach Władysław, Juliusz Schreiber; Ghojnice

Zebrań Rob. i Rzem.

Dnia 26 stycznia odbyło się zebranie Rob i Rzem Z Z P filji Chojnice w lokalu p Sejdy przy bardzo liczny udział członków — Referat o Encyklice Rerum Novarum Ojca św Leona XIII wygłosił druh Broda. Po obszernej dyskusji wybrano Zarząd w następującym składzie prezes druh Broda, sekretarz Rudnik, skarbnik Rolbiecki.

Tow Powstańców i Wojaków w Kłodawie

urządza w niedzielę dn 1 lutego o godz 3 po połurczy obchod rocznicy wkroczenia wojsk polskich. O godz 3 po południu zbiórka wszystkich druhow cellem wzięcia udziału w pochodzie, poczem nastąpi przemówienie, a potem zabawa.

Radosna i smutna historia

Z końcem grudnia br zjawiała się na terenie naszego miasta niepokojąca z wyglądu bo pozbawiona wszelkich powabów niewiasta podająca się za baronówną Alfred Hempel i właścicielkę dużego majątku Barłomiu, poczta Łozino pow morski. Dla zbałamucenia osób żądnych zysku opowiadała historję, że jest córką po zmarłych śp Ligji i Zygmuncie baronach Hempel i właścicielem dużego bo 2500 morg liczącego majątku ziemskiego; 1500 morg lasu tudzież młyna na 17 par walców i dużej cegielni i mnóstwa cennej biżuterji i urządzeń pałacowych — Na skutek tych wieści pozyskała mnóstwo adoratorów, chcących pozyskać tak bogatą sobą i obrócić ją przed tyranstwem jej wujka i opiekuna, który by zawiadując tak duzym majątkiem dybał na jej życie i kilkakrotnie usiłował ją zgładzić i to raz zapomocą trucizny której skutków cudem uniknęła drugi raz przez nasadzonego zbira, niejakiemu Szymańskiemu z którym ją podobno podstępem poślubiła przed 15 rokiem jej życia i z którym miała rzekomo 2 dzieci — Tenże Szymański 7 stycznia 30 roku pod pozorem podróży do Warszawy usiłował ją zgładzić przerywając podróż w Grudziądzu, miał ją wyprowadzić w las, gdzie celnym strzałem pozbawił życia jedno dziecko, drugie ciężko ranił, do niej samej oddał 2 strzały, raniąc ją ciężko w brzuch — Dla pewności chciał ją powiesić ale ją uratował leśniczy obchodzący służbowo las — Po tak ciężkich przygodach dostała się do szpitala w Grudziądzu skąd wyszła z końcem ubiegłego lata pojawiając się na terenie naszego powiatu — W Pawłowie przybyła do p Dudkiewicza, twierdząc, że p Dudkiewicz jest jej wujem i prosząc go o pomoc i opiekę przed rzekomym gwałtem — Jednakże opiekę p Dudkiewicza wnet się skończyła, gdy się dowiedział, że historia z milionami jest zwykłym kłamstwem — To też rzekoma milionierka zaczęła się rozglądać za inną opieką która mogła by być więcej urozmaiconą — W tym to celu zapoznała pana Więclawka z Objezierza który postanowił walczyć w dzień Nowego Roku — Jako taką przedstawiał wykradł ją od p Smolskiego z Pawłowa i pomimo pocięgu zdołał wywieźć swój skarbnik — Ażeby swoją opiekę uczynić więcej legalną rozgłosił że Alfreda Hempel jest jego żoną z którą wziął ślub w dzień Nowego Roku — Jaką taką przedstawia ją w domach obywatelskich naszego miasta opowiadając cudy, niewiady o milionach swej żony — Z uwagi na to że p Więclawek niektórym obywatelom był znany jako syn właściciela 150 morgowej resztówki w Objezierzu, historia o milionach na brała cech prawdziwości i pp Więclawkowie poczęli rozdawać posady, wątpiącym dla przekonania pokazywali wniosek do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, przyjęty przez tutejsze Starostwo w którym p Więclawek prosił o tytuł barona i pokazywał chusteczki znaczone herbem z koroną — I tak p J K miał być kierownikiem i a conto tego pożyty p Więclawski 150 zł — P w miał być kasjerem zato bezpłatnie udzielał pp Więclawkom gościny przez trzy tygodnie — Pan B miał być rzadca zato się nisko kłaniał, i tak rosy radosne nadzieje aż nadszedł dzień oczekiwanego wjazdu i to kurjerem 1 klasy do Wejherowa w którym to dniu pp Więclawkowie mieli podjąć z kasy tutejszego Sądu 4600 zł przekazanych im przez Sąd opiekuńczy w Wejherowie — Gdy pp Więclawkowie wspomnianym dniu pieniędzy nie podjęli zainteresowani postanowili się przekonać czy opowiadana im historia jest prawdziwa.

I tak na tutejszym sądzie według opowiadania pp Więclawków miały się znajdować akta sprawy opiekuńczej przekazanej przez Sąd opiekuńczy w Wejherowie i pieniądze na kasie prócz tego sprawa karna przeciw opiekunowi baronówny za usiłowane zabójstwo w Prokuraturze — Zainteresowani nie znaleźli prócz nierealnego podania karnego p Więclawka, przeciw p D — Natomiast stwierdzono na pewno że rzekoma baronówna jest rutynowaną oszustką i nazywa się Alfreda Krüger urodzona 25 4 1912 w Gdańsku z rodziny robotniczej — Zainteresowani są w posiadaniu poniższego poświadczenia powiatowej Komendy Policji Państwowej Wejherowa posterunek Łuzino z dnia 25 1 31 roku Komendant posterunku — Kleina Marjan, przewodnik Nr 104 Poświadczam niniejszem, że Alfreda Krüger wet de Freda Marja Hempel urodz 25 4 1912 jest rafinowaną oszustką i ostrzegam przed dalszym wyzyskiwaniem przez wyżej wymienioną — Tak smutno się skończyła ta radosna historia.

Jan Broda

Kino Nowości

wyświetla dziś we wtorek i jutro w środę (27 - 28) o godz 8,15 — Zmysłowa, przewrotna; kusicielka **Greta Garbo** w najnowszej triumfalnej swej kreacji w wielkim erotycznym dramacie „**Dzika Orchidea**“ rozgrywający się na wielkim okręcie transatlantycznym oraz pod znojnemi promieniami słońca, na malowniczej i pełnej egzotycznego czaru Jawie. W głównych rolach męskich: Lewis Stone — Nils Asther — Przepych wystawy — Rewelacyjna treść!

Powiat**Protest w sprawie brzeskiej**

My, Wojacy parafji wielewskiej, zorganizowani w Tow Powstańców i Wojaków im Józefa Wybickiego,

My, Rolnicy parafji wielewskiej zorganizowani w Kółku Rolniczym oświadczamy, co następuje:

W ostatnich miesiącach odbija się o nasze uszy prawie codziennie słowa, które rumieńcem wstydu i smoty okrywa twarz każdego uczciwego Polaka: Brześć!

Znane są nam i całemu światu nazwiska tych którzy bezprzykładnie, po katowsku, znęcali się na rozkaz wyższy nad mężami, co dobrze i jak naj lepiej zasłużyli się Ojczyźnie naszej.

Dotychczas nie słyszeliśmy, żeby katów i rozkazodawców, winnych tak smrotnego poniżenia Polski, pociągnięto do odpowiedzialności kary za takie poniżenie godności i honoru żołnierza i oficera polskiego. Ręka sprawiedliwości ludzkiej i Boskiej dosięgnąć ich musi, gdziekolwiek by się znajdowali — Żądamy i domagamy się tego w imię prawa, praworządności i sprawiedliwości.

A wszystkim męczennikom, którzy w Brześciu przejść musieli gehenne utrapień, poniżenia swej godności ludzkiej i piekło męki wyszukanej my twarde lud pomorski, wyrażamy cześć i sławę! Nie darńcie Panowie cierpieć tyle — Z męczarni Waszych powstanie Duch - odnowiciel narodu, który sprawi, że zapanuje w Ojczyźnie naszej prawo praworządności i sprawidliwości, a przypadną ci, co Ojczyznę doprowadzają do smoty i ruiny. Tak nam dopomóż Bóg!

WOLNOŚĆ!

Wiele, powiat chojnicki, dnia 25 I 1931 r

Tow Powstańców i Wojaków

Ks Wrycza, prob. podpułk. W. P. w rez. prezes, Czapiewski, sekretarz Lewiński, komendant.

Kółko Rolnicze Wiele

Bruski prezes, Wielewski sekretarz, Ks Wrycza skarbnik

Zebrań rolnicze

Swornegacie, powiat chojnicki — Dnia 21 bm odbyło się w Swornegaciach zebranie Kółka Rolniczego P T R przy udziale przeszło 200 członków i gości — Zebranie zagał ks prezes Czapiewski witając gości a w szczególności p dr Zaleskiego, starostę powiat, który przemówił do zebranych, wyjaśniając obecne położenie gospodarze — Pan starosta kończąc swe wywody zwrócił się z apelem do rolników aby wyteżoną pracą starali się ulepszać swe gospodarstwa i aby się nie zrażali obecnym ciężkim położeniem rolnictwa a na odwrót so lidarną pracą i zgodą dopomagali czynnikiem miarodajnym do zwalczania obecnego kryzysu — Następnie przemawiał pow instruktor rolny p Ścibor Marchocki, który w długim referacie poruszył najważniejsze błędy popełniane przez rolników oraz udzielił wskazówek na czasie — Nad referatami wywiązała się dyskusja w toku której postanowiono założyć u kilku rolników próbną plantację wikliny oraz zawiązać sekcję przysposobienia rolniczego uprawy kartofli i hodowli królików — Na ogół zebranie było bardzo ożywione a ogół wyraził chęć aby zarząd pow P T R jak najczęściej tego rodzaju wykłady urządzał — Jak wynika z odnośnego zarządzenia zarządu pow P T R, podobne wykłady odbędą się w szeregu miejscowości a miano wicie: 26 stycznia w Łągu i Rytlu, 30 stycznia w Ogorzelinach 3 lutego w Krzyżu i Nowejcerkwi, 11 lutego w Borzyszkowach, 13 lutego w Brzeźnie i Borowym Młynie, 16 lutego w Karsinie i Brusach, 19 lutego w Ostrowitem i Pawłowie — Starania te pow Zarządu P T R w krzewieniu oświaty spotyka gorące uznanie w szerszych warstwach zdrowo myślących rolników.

Wykłady rolnicze

Konarzyny, powiat chojnicki — Onegdaj w lokalu zebrań Kółka Rolniczego przy liczny udział okolicznych rolników i młodzieży odbyły się wykłady rolnicze — Zebranie zagał ks senator Szulc witając gości i członków oraz wyjaśniając zebrań konieczność dokształcania się — Następnie zabrał głos p dr Zaleski, starosta pow, który w dłuższym przemówieniu nawoływał zebranych do solidarnej pracy w szeregach organizacji rolniczej oraz do śledzenia postępu rolniczego który w miarę możliwości trzeba zastosowywać we własnych gospodarstwach tym rolnikom bowiem którzy nie zapędzają swych warsztatów pracy, łatwiej będą przetrwać obecny kryzys gospodarczy — Następnie przemawiał pow instruktor rolny p Ścibor który poruszył sprawy uprawy wikliny koszykarskiej, hodowli drobiu i królików oraz wyświetlił przezroczca dotyczące tematów referatu — Jako o-

Jak zachować fizyczne i duchowe sły?

Odpowiedź i wyjaśnienie na to tak ważne pytanie możecie otrzymać łącznie z próbną paczką „Fregalinu“ Dra med H Schulze bezpłatnie i bez zobowiązania. Prosimy zwrócić uwagę na ogłoszenie znajdujące się w tym samym numerze pisma. Należy je dokładnie przeczytać i jeszcze dziś napisać do Dr med H Schulze, Berlin - Charlottenburg 2.

statni przemawiał ref oświatowy Wydz Pow pan Karpus, który omówił historję rozwoju guzów trujących — Na zakończenie ks senator Szulc dziękował w gorących słowach prelegentom za wygłoszone referaty i wyraził życzenie aby tego rodzaju wykłady częściej się odbywały — Podczas zebrań uchwalono zawiązać dwie sekcje przysposobienia rolnego a mianowicie wychowu królików i uprawy owsa — Rónież postanowiono zasadzić drzewka morwowe na zakup których udzieli subwencji Wydział Powiatowy celem przeprowadzenia próby hodowli jedwabników.

Zebrań Kółka Rolniczego P T R

Czersk, powiat chojnicki — W ubiegłą niedzielę odbyło się tu zebranie Kółka Rolniczego pod przewodnictwem prezesa p Łackiego z Łubny — Obecny na zebraniu pow instruktor rolny P T R wygłosił obszerny referat na temat „czynności rolnika w obecnym czasie“ — Nad referatem wywiązała się ożywiona dyskusja — Następnie omówiono szereg bieżących spraw a między innymi przeprowadzenia analizy gleby na zawartość wapna którą przeprowadzi po dostarczeniu próbek instruktor rolny — Zawiązano dwie sekcje przysposobienia rolnego — Następne zebranie wyznaczono na dn 15 II br.

Reorganizacja Kółka Rolniczego

Brzeźno, powiat chojnicki — W niedzielę dnia 25 bm odbyło się w Brzeźnie zebranie rolników, któremu przewodniczył ks proboszcz Rapior — Celem zebrań było postanowienie czy Kółko Rolnicze które przez okres roczny nie wykazywało żadnego życia — Zaznaczyć wypada iż prezes Kółka p G za przesostwa którego Kółko usnęło nie stawił się na zebranie — Po przemówieniu ks Rapiora i p Ścibora Marchockiego, postanowiono zawiązać Kółka nowo — Na członków wystąpiło 39 rolników, poczem wybrano zarząd: prezesem został ks Rapior, wiceprezes p Leon Kiedrowski, miejscowy wójt; sekretarzem p Brzeziński, kierownik szkoły, skarbnikiem p Spieżak, bibliotekarzem i aptekarzem p Cześnikówna. Nowo zorganizowanemu Kółku należy życzyć jak naj lepszego rozwoju i pomyślności w pracy dla dobra własnego i ogółu.

Zebrań Kółka Rolniczego

Borowy Młyn, powiat chojnicki — Onegdaj przy udziale 45 członków odbyło się we wiosce na szej zebranie Kółka Rolniczego P T R — Zebraniu przewodniczył prezes p Ross miejscowy wójt — Obecny na zebraniu pow instruktor rolny P T R wygłosił referat o uprawie łubinu i konserwacji inwentarzy — Referat wywiązał żywą dyskusję — W wolnych głosach poruszano szereg spraw, jak nadmierny wymiar podatku dochodowego dla tak ubogich stron, robienie trudności przez nadleśnic two w zakupie tak niezbędnej ściółki leśnej itp — Następne zebranie wyznaczono na 8 lutego br.

Wykłady o owczarstwie

Lipnica, powiat chojnicki — Jak nas informuje Pow Zarząd P T R dnia 9 lutego br o godzinie 15 maja się odbyły wykłady o owczarstwie w naszej wsi, urządzone przez Pom Izbę Rolniczą — Pow Zarząd P T R apeluje do okolicznej ludności rolniczej aby licznie na wykłady się stawiła jako prelegenci bowiem przybędą fachowcy z dziedziny hodowli owiec, od których nauczyć się będzie można dużo pożytecznych rzeczy.

Główny Przewodny Rolnych w Poznaniu

Poznan, dnia 16. I. 1931 r.

Warunki: handel hurt. fr. st. załad. ładunki wgr. dostawa zasz. za 100 kg, w zięreb.

Zyto	17,50—18,00
Pszentca	21,75—22,00
Jęczmień przemiatowy	19,50—21,00
Jęczmień brow.	25,00—27,00
Owies	20,25—21,50
Mąka z. 65% wł. work.	—29,50
Mąka p. 65% wł. work.	38,50—41,50
Otręby żytnie	12,50—13,50
Otręby pszenne	12,50—13,50
Rzepak	41,00—43,00
Groch polny	00,00—00,00
Groch Victoria	28,00—33,00
Ziemiaki jadalne	2,00—2,30

RUCH w TOWARZYSTWACH

Tow Gimn „Sokol“ — Pogadanka wszystkich druhow ćwiczących (także piłkarzy i lekkoatletów) w wtorek o godz 8 wiecz w lokalu druha Węsierskiego. Wydział techniczny zbierze się pół godziny przedtem. Człom! Naczelnik

Walne zebranie żeńskiej Konferencji św Wicentego a Paulo odbędzie się w środę, dnia 28 stycznia 1931 r o godz 5-tj po poł w **Hotelu Centralnym**. Porządek obrad: 1) Sprawozdanie z roku ubiegłego, 2) Wolne wnioski. O liczny udział Członków i Sympatyków uprasza Zarząd.

Pocóż długie wyjaśnienia,

skoro fakty, które przytaczamy, dotyczące naszego od lat znanego środka **odradzającego krew i wzmacniającego nerwy „Fregalin“**, są wymowniejsze niż najpiękniejsze słowa. Tysiące osób, które już wypróbowały „Fregalin“ nie zaznały zawodu. Nad wyraz skutecznym okazał się „Fregalin“ przy nerwowości, ogólnym osłabieniu, zmęczeniu, zawrotach głowy i reumatyzmie. Poradźcie się lekarza **Prosimy dokładnie przeczytać co same piszą o działaniu „Fregalinu“ osoby, których fotografie podajemy.** W naszym archiwum znajduje się tysiące podobnych listów dziękczynnych z kraju i zagranicą, aczkolwiek nie prosiliśmy o nie nigdy, każdy może je obejrzeć w naszym biurze. — Wszystkie listy dziękczynne poświadczone są przez notariusza. „Fregalin“ można nabyć we wszystkich aptekach. Wysyłkę uskutecznia Artus-Apotheke, Gdańsk. Wytwarzamy również w Gdańsku.

Szczęśliwy dzięki Fregalinowi.
Heringsdorf Ost., 12. 3. 30.
Stella Maria, Kaiserstr. 7-9
Stwierdzam, że Fregalin dokonywa cudów. Nie bacząc na 66 lat, jestem elastyczny, jak młodzien. Uszczęśliwiając więcej ludzi.
Johannes Friebel.

Lamanie, bezsenność, wycieńczenie.
Raspennau i. Schl., 24. 5. 30.
(Haus Nr. 41)
Bez. Breslau.
Od lat cierpiałam na łamanie w krzyżu i w nogach. Prawie że nie mogłam chodzić. W nocy nie mogłam spać. Praca bardzo mnie męczyła. Po użyciu 4-ch pudełek Fregalinu, odczułam poprawę i mogłam spać. Będę Fregalin chętnie polecała.
Christ. Wieland.

Oto opinia profesora!
Greifswald (Pom.), 30-go kwietnia 1930.
Anklamerstr. 2.
Mój 60-letni starczy organizm odzyskał dzięki Fregalinowi świeżość i elastyczność, tak, że czuję się w obowiązku za WPanom podziękować. Podczas odczytu, idąc za głosem mego przekonania, poleciłem Fregalin jako najlepszy środek wzmacniający krew i nerwy.
Prof. Dr. Josef Kreissl.

Bóle żołądka, mdości, miganie w oczach.
Peberow, 24. maja 1930.
Kr. Hummerlsburg (Pom.)
Dziękuję za dobry skutek Fregalinu. Mam 23 lata, a od 5 lat cierpiam na ból żołądka, mdości, miganie w oczach. W nocy miewałam b. ostre bóle w żołądku. Tabletki Fregalin uzdrowiły mnie w ciągu 3-ch tygodni. Nie mam teraz już żadnego bólu i czuję się jak człowiek.
Frieda Stüwe.

Od 15-tu lat cierpiam na reumatyzm stawów — teraz zdrów mimo 70-ciu lat.
Pethau k. Zittlau, 24. 5. 20.
Hauptstr. 12.
Od 15-tu lat cierpiam na reumatyzm stawów. Wszystkie zabiegi lekarskie były bezskuteczne. Już po 3-ch pudełkach Fregalinu poczułem polepszenie, teraz zaś po 12-tu pudełkach jestem zdrow.
Gustav Adler.

Na żądanie przesyłamy zupełnie bezplatnie i bez zobowiązania

1 próbną paczkę „Fregalinu“

oraz **złotą księgę życia.**

Napiszcie zaraz, dopóki próby nie są jeszcze rozchwywane, do firmy:

Dr. med. A. Schulze G.m.b.H.

Berlin, Charlottenburg 2 3939

załączając niniejszy kupon i przesyłając go jako druk.

Proszę o przesłanie mi darmo i bez zobowiązania dla mnie próbki

„Fregalin“ - środka odradzającego krew i wzmacniającego nerwy.

Nazwisko:

Zawód:

Miejscowość:

Ulica:

Uprasza się o pisanie adresu ołówkiem!

3939

W niedzielę, dnia 25. stycznia br. o godz. 11.30 przed poł. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, nasz najstarszy członek

ś. p.

Jan Joachimczyk

przeżywszy lat 77.

Cześć Jego pamięci!

Towarz. Mężczyzn Katolików parafji chojnickiej.

Zarząd.

ZJURNALE na miesiąc **lutego**

nadeszły Księgarnia „Dziennika Pomorskiego“.

Skarbonka powinna znajdować się w każdym domu, gdyż jest ona ważnym i bardzo pomocnym czynnikiem dla rodziców przy wychowaniu swych dzieci. Darowanie dziecku dla jego skarbonki parę groszy sprawia mu radość i przyjemność, a zachęczone jeszcze przykładem oszczędności rodziców, pobudza je już w samej młodości do zmysłu oszczędnościowego. Skarbonki domowe wypożycza bezpłatnie

Miejska Komunalna Kasa Oszczędności w Chojnicach.

Koncesi. Szkoła Tańców Modnych pod kierown. artystki p. A. Tulbackiej z Bydgoszczy rozpocznie z dniem **6-go lutego br.**

Kursy Tańców

Najnowszego układu szlagierów, nauka staranna gwarantowana. Łaskawych reflektantów uprasza się o rychłe wpisy celem podziału tow. na kółka. Informacje i zapisy przyjmuje się już u p. właściciela, w **Hotelu Centralnym w Chojnicach.**

Przetarg przymusowy

W **środe** dnia 28. I. 31. o godz. 10-tej sprzedam w Chojnicach na sali p. Jazdzewskiego przy Pl. św. Jerzego najwięcej dającemu za gotówkę: materjały na płaszcze, obrusy, harmonjum i puhar.
W. Kowalski
Kom. sąd. Chojnice 2338

Przetarg przymusowy

W **środe** dnia 28 bm. o godz. 11-tej sprzedam w Chojnicach najwięcej dającemu za gotówkę: 2 dywany, 1 biurko, 1 szafę ogniotrwałą. Zbiórka licytantów w lokalu p. Stanisława Rinka przy Rynku nr. 6.
Szeleziński
komornik sądowy. 18.

Licytacja przymusowa

W **środe**, 28 bm. o godz. 12 tej przed poł. w lokalu licytacyjnym ul. C. Łuchowska 29 najwięcej dającemu za gotówkę: 12 tuzinów trykotaży (koszule męskie i damskie), 1 szafę szklanną, 1 biurko, 36 tuzin. ołówków.
Winkowski 1948
komornik sądowy

Kalendarze

Marjańskie, Rolnicze, Terminowe małe i wielkie do przekładania, kieszonkowe oraz bloki poleca **Księgarnia Dzien. Pomorskiego.**

Udzielam lekcji

języka polskiego i francuskiego

Łaskawe zgłoszenia proszę skierować do **Drogerji, ul. Dworcowa nr. 22**

Mojej Szanownej Klienteli podaję do wiadomości, iż

będę nadal prowadził moje

biuro ludowe w Chojnicach.

Każdorazowo **w sobotę** w lokalu p. Jazdzewskiego, Pl. Jerzego 5.

Bernard Burczyk.

Pokój umebl.

z utrzymaniem lub bez **do wynajęcia.**

S. Falkenstein

Jak największy wybór

Tapety Przeszło 150 gatunków na składzie, — od najtańszych do najwykwintniejszych.

Kolekcja okazowa na życzenie. Lisztewki do tapet, szlaki, (borty) szablony, farby, pokesty, lakiery.

Najkorzystniejsze źródło zakupu!

Drogerja i Handel Farb.

Bracia Hubert właśc. Julian Hubert

Chojnice, Pomorze. Gdańska 18. Telefon 219. rok zał. 1894.

KINO NOWOŚCI

We wtorek i w środe 27 i 28 bm. o godz. 8.15

Zmysłowa, przewrotna, kusicielka

GRETA GARBO

w najnow. triumfalnej swej kreacji w wielkim erotycznym dramaie

DZIKA ORCHIDEJA

rozgrywającym się na wielkim okręcie transatlantycznym oraz pod znojnemi promieniami słońca, na malowniczej i pełnej egzotycznego czaru Jawie.

W rolach głównych męskich

Lewis Stone i Nils Asther

Przepych wystawy. — Rewelacyjna treść! Ceny zwykle! Sala dobrze ogrzana!

MŁYNO!

polecamy niniejszem naszą

ryflarnię i szlifiernię

oajnowszej konstrukcji, pozwalające na szybkie i tanie ostrzenie wszelkich wałków młyńskich.

Na żądanie służymy ofertą.

Zakłady Przem. F. WIECHERT, Jun.

Starogard.

Ogłaszajcie

w **Dzien. Pomorskim.**

Poszukuję

pożyczki

6.000 zł.

na 1-szą hipotekę na gospodarstwo. Łaskawe oferty pod „hitek“ do eksped. „Dziennika Pomorskiego“.

Mieszkanie

2 pokoje razem z kuchnią, od zaraz **do wynajęcia**

Sz. Bytowska 9.

Elegancko umeblowany

pokój

od 1. II. do wynajęcia. **Gimnazjalna 45** i pr.